

(Ne)odvrženi plašč nevidnosti

O OZADJU MEDNARODNEGA SIMPOZIJA ZKTS

V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je Združenje konferenčnih tolmačev Slovenije (ZKTS) igralo ključno vlogo pri uveljavljanju konferenčnega tolmačenja v Sloveniji in prispevalo k priznanju slovenščine kot konferenčnega jezika.

V času osamosvojitve Slovenije v devetdesetih letih prejšnjega stoletja so člani društva dosledno zagotavljali kakovostne storitve tolmačenja na takratnih zgodovinskih dogodkih, kar je dodatno utrdilo poklic konferenčnega tolmača v Sloveniji. Obdobje po osamosvojitvi sta zaznamovala pridružitvev Evropski uniji in članstvo Slovenije v mednarodnih organizacijah, kot so Svet Evrope, OZN in OVSE, ko se je slovenščina dodatno uveljavila na mednarodni ravni, tudi s pomočjo tolmačenja.

ZKTS si nenehno prizadeva za uveljavitev in spoštovanje najvišjih strokovnih standardov, organizira specializirana usposabljanja za konferenčne tolmače, njegovi člani pa redno pomagajo pri usposabljanju prihodnjih generacij tolmačev v Sloveniji in tujini.

Petdeseta obletnica je odlična priložnost za razmislek o prehojeni poti in obetih za prihodnost, kar je tudi cilj našega simpozija. Mnogi še vedno pričakujejo, da bodo storitve tolmačenja za poslušalce in organizatorje dogodkov karseda neopazne in nevsiljive, vendar je to mogoče doseči le pod ustreznimi pogoji in ob upoštevanju strokovnih standardov. Pandemija je povzročila korenite spremembe na številnih področjih, med drugim razmah virtualnih ali hibridnih dogodkov – ko se je jasno pokazalo, kako pomembni so delovni pogoji, če želimo, da se na srečanjih in prireditvah z upoštevanjem načela večjezičnosti zagotavljata raznolikost in širša dostopnost.

Orodja in okviri, ki jih zato potrebujemo, zlasti poklicne norme ter tehnični in splošni standardi, so že na voljo, vključno z najnovejšim standardom ISO 23155:2022. Med pandemijo se je še enkrat več izkazalo, da je tolmaška skupnost izjemno prilagodljiva, številni so se hitro lotili učenja in se dodatno usposabljali, da bi tako usvojili nove rešitve za delo na daljavo. Kadar se nove tehnologije razvijajo in uvajajo v sodelovanju s stroko, lahko napredek prinese prednosti in koristi ne le za ponudnike rešitev in naročnike, temveč tudi za tolmače in celotno družbo.

Svet se spreminja in nove tehnologije bodo nedvomno vplivale na naše življenje ter delovne procese in pogoje, tudi v poklicu tolmačev. V ZKTS smo na te izzive pripravljeni, pri čemer se zanašamo zlasti na utrditev sodelovanja tako s kolegi v stroki in zunaj nje, z raziskovalci in akademsko sfero, s tehnikami in organizatorji dogodkov kot tudi z drugimi poklicnimi profili, ki nam lahko pomagajo zagotavljati svetlo prihodnost našega poklica. Pod pregovornim plaščem nevidnosti ali brez njega, dejstvo ostaja, da lahko tolmači svoje »čarovnije« izvajamo le dobro pripravljeni in pod pravimi pogoji.